

YTTRANDE

Datum
2016-05-22

Sida
1 (3)

Kulturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Svar på remiss - Betänkandet Låt fler forma framtiden! (SOU 2016:5) – Ku2016/00088/D

KS2016/264/01

Sammanfattning

Sunne kommun lämnar remissvar på kap 11, 13, 14 och 15, med fokus på kapitel 15.

- Sunne kommun anser att medborgardialog och samråd är forum där riktlinjer skall beslutas av fullmäktige. Vi anser däremot inte att en demokratipolicy är nödvändig i vårt arbete med demokratifrågor.

Kap 13 - Sunne kommun avslår förslaget om införande av folkmotion.

Kap 14 - Sunne kommun har delade åsikter om en försöksomgång med sänkt rösträtt men ser fram emot utredning av resultatet från andra kommuner.

Kap 15 - Demokratiutredningen lyfter fram goda exempel på hur delaktigheten skulle kunna förbättras för personer med funktionsnedsättning när det gäller valdeltagande. Sunne kommun tycker att det är bra att det lyfts fram att vi nu använder oss av definitionen **Personer med funktionsnedsättning** istället för handikappade eller funktionshindrade. Det viktigaste arbetet är därför även för oss inom kommunen att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning, påskynda arbetet kring informations- och utbildningsinsatser och att nya tekniska lösningar lyfts fram för att alla ska kunna vara mera delaktig i politiska arbetet. Funktionshinderråd måste finnas i varje kommun med riktlinjer antagna av fullmäktige, tillgängliga lokaler skall finnas för alla politiska möten och beslutsfattande på distans i fullmäktige och nämnder skall utredas. Kostnader för personer med funktionsnedsättning som saknar rätt till personlig assistans bör utredas.

Vi saknar i utredningen: Nya riktlinjer kring Ansvars – och finansieringsprincipen (prop. 1999/2000:79). Den innebär att varje huvudman har ett ansvar att bära kostnader som uppkommer för en anpassning av verksamheter på ett sådant sätt att de blir tillgängliga.

När arbetet med att undanröja hinder i den fysiska miljön för personer med funktionsnedsättning är slutfört finns inga funktionshinder i samhället!

SUNNE | VÄRMLAND

Postadress

Sunne kommun
1. Verksamhetsstöd
686 80 Sunne

Besöksadress

Verksamhetsstöd
Kvarngatan 4
Sunne

Telefon

0565-160 00 växel
0565-160 26 direkt
070-190 35 56 mobil

Internet och fax

www.sunne.se
berit.westergren@sunne.se
0565-16001 fax

Giro och org.nr

744-2684 bankgiro
212000-1843 org.nr

Kapitel 11 – Medborgardialog och samråd i kommuner och landsting

Sunne kommun styrker att fullmäktige ska

Kap 11.5 - anta riktlinjer för medborgardialog och reglementen för råden. Kommuner och landsting skall ge all information som behövs på sin webbsida för att öka tillgängligheten.

Kap 11.5.2 – verka för att alla medlemmar ska ha förutsättningar att delta och framföra synpunkter i den demokratiska processen.

Kap 11.5.3 – anta riktlinjer eller principer för hur samråd och medborgardialoger ska genomföras. Sunne kommun anser inte att

Kap 11.5.4 – införandet av en demokratipolicy skulle främja demokratiarbetet i vår kommun då vi har ett råd med riktlinjer som behandlar frågorna.

Kapitel 13 – Införande av folkmotion i kommuner och landsting

Sunne kommun styrker att

kap 13.3.4. - möjligheten att införa elektronisk förslagsrätt, e-petitioner, är positivt och underlättar för olika grupper att påverka demokratin och skulle stimulera ungdomar att uttrycka sina politiska åsikter.

Sunne kommun avslår

kap 13.5.1. – att införande av folkmotion skall ersätta medborgarförslag då det sannolikt kommer att medföra att färre förslag kommer in från medborgarna och administrativa merkostnader. Det blir en försämring för den enskilde medborgaren som inte kan påverka utan att 1% av befolkningen i kommunen stöder förslaget. Den demokratiska möjligheten minskar avsevärt. Vidare anser vi att 6 månader är en alldeles för lång tid då folkmotionen ska kunna stödjas.

Om förslaget ändå genomförs anser Sunne kommun

kap 13.5.1. -att medborgarförslag, som i dag är frivilligt, finns kvar.

Kapitel 14 – Ungas delaktighet och inflytande

Sunne kommun tillstyrker att;

Kap 14.4.2 - för att få en fungerande demokrati gäller det att finna nya möjligheter att engagera sig, politiskt inflytande i sociala medier är ett sätt att få engagemang, sid 523-524.

Kap 14.7.3. - inflytandeforum tidigt i processen är viktigt för att ungdomar skall engagera sig, sid 550-551

Kap 14.8.6 - Kritisk granskning och källkritik skall ingå i det nationella skolutvecklingsprogrammet. Skolan måste mer än idag ha demokratiarbete högt på dagordningen. I läroplanen finns stöd för att arbeta med frågorna men känslan är att de har prioriterats ner senaste åren.

Kap 14.8.7 - visa demokratins styrka och möjligheter samt att våga hålla en hög höjd på debatten är viktigt. Att bejaka yttrandefrihet är en vital del samtidigt som man måste finna former där människor inte utsätts för kränkningar och våldsbejakande åsiktsyttringar. Ungdomar bör stöttas i skolan såväl som i föreningslivet för att ägna sig åt gemensamma intressen och lära sig att driva opinionsbildning och politik, 568-569.

Sunne kommun har delade åsikter om;

Kap 14.8.1 - rösträttsålder på prov.

Några argument för rösträttsålder på prov: fler unga får upp intresset för politiska frågor och partipolitiskt engagemang, det undviks att några inte röstar förrän vid 22 års ålder och ett tidigt engagemang uteblir, större åldersspridning på valdeltagandet, unga får en verklig möjlighet att kunna

påverka, spännande om några kommuner provar så att förslaget kan utvärderas, kyrkofullmäktige har 16 år och det fungerar utmärkt.

Några argument mot rösträttsålder på prov: myndighetsåldern är 18 år, viktiga beslut om andra människors liv är svåra att ta vid 16 års ålder.

Vårt ställningstagande är att vi motsätter oss inte att kommuner har möjlighet att testa sänkt rösträttsålder under den föreskrivna tiden.

Kapitel 15 – Delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning

Sunne kommun tillstyrker att;

Kap 15.2.1 - det är bra att det lyfts det fram att vi nu använder oss av definitionen ”personer med funktionsnedsättning” istället för handikappade eller funktionshindrade. Sverige har fortfarande inte någon standardiserad definition och det är ett problem på grund av att olika definitioner fortfarande används inom olika områden. ”Det är först när miljö och omgivning är otillgänglig för personer med funktionsnedsättningar som ett funktionshinder uppstår”, citat sid 576 är en viktig definition.

Kap 15.2.2 - ”oavsett definition går det att konstatera att personer med funktionsnedsättning utgör en stor grupp i samhället”. Det viktigaste arbetet är därför även för oss inom kommunen att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning, och det arbetet går alltför långsamt.

Kap 15.3.2 – bristande tillgängligheten i olika vardagssituationer är ett stort problem som det måste arbetas kontinuerligt med.

Kap 15.3.4 – vi måste påskynda arbetet kring informations- och utbildningsinsatser för att öka kunskapen om personer med funktionsnedsättning till allmänheten samt till anställda inom den offentliga sektorn, helst tillsammans med funktionshindersonsorganisationerna.

Kap 15.4.1 – det finns problem då Sverige fick kritik för otillgänglig information om valdeltagande samt dålig representation av gruppen funktionsnedsatta bland de förtroendevalda. Det fanns även en viss oro för att assistansersättningen sedan 2010 har dragits in eller sänkts inom LSS genom ändrad tolkning av lagen.

Kap 15.4.3 - en utredning pågår för att förbättra tillgänglig röstning anser vi måste prioriteras. En fråga som bereds inom Regeringen och som vi anser är viktig är att synskadade ska kunna säkra sin valhemlighet, när nu biträde används vid röstningen. Även ett antal nya tekniska lösningar lyfts fram för att kunna vara mera delaktig i politiska arbetet. Förändringen inom LSS gäller rätten till personlig assistans för att delta i samhället som förtroendevald är ett stort steg i rätt riktning.

OBS! det finns ett antal personer inom gruppen med funktionsnedsättning som inte är berättigad personlig assistans och Sunne kommun anser att det är viktigt att besluta vem som tar kostnaderna för den gruppen förtroendevalda.

Kap 15.6 – funktionshinderråd måste finnas i varje kommun med riktlinjer antagna av fullmäktige. Genom vårt arbete anser vi att vi inom Sunne kommuns tillgänglighetsråd kontinuerligt arbetar med utbildning och information, men trots detta går arbetet att sprida kunskap och information alltför långsamt. Myndigheten för delaktighet skulle här kunna arbeta mera med stöd och uppföljning gentemot kommunerna för att påskynda arbetet.

Kap 15.7.6 - Beslutsfattande på distans i fullmäktige och nämnder skall vara möjligt och bör utredas

Vad Sunne kommun däremot saknar i utredningen är;

nya riktlinjer kring Ansvars – och finansieringsprincipen (prop. 1999/2000:79. Den innebär att varje huvudman har ett ansvar att bära kostnader som uppkommer för en anpassning av verksamheter på ett sådant sätt att de blir tillgängliga.